

Preken i Hattfjelldal kirke 30.4,2017, visitasgudstjeneste.
ved biskop Ann-Helen Fjeldstad Jusnes

Det står skrevet hos evg Joh i det 10.kap. v 11-18.

Den gode gjeteren

¹¹ *Jeg er den gode gjeteren. Den gode gjeteren gir livet sitt for sauene. ¹² Men den som er leiekar og ikke gjeter, og som selv ikke eier sauene, han forlater dem og flykter når han ser ulven komme, og ulven kaster seg over dem og sprer flokken.*

¹³ *For han er bare leiekar og har ingen omsorg for sauene. ¹⁴ Jeg er den gode gjeteren. Jeg kjenner mine, og mine kjenner meg, ¹⁵ slik som Far kjenner meg og jeg kjenner Far. Jeg gir livet mitt for sauene. ¹⁶ Jeg har også andre sauer, som ikke hører til denne flokken. Også dem må jeg lede. De skal høre min stemme, og det skal bli én flokk og én gjeter.*

¹⁷ *Far elsker meg fordi jeg gir livet mitt for siden å ta det tilbake. ¹⁸ Ingen tar mitt liv, jeg gir det frivillig. For jeg har makt til å gi det og makt til å ta det tilbake igjen. Dette er oppdraget jeg har fått av min Far.»*

Forrige helg hadde vi ungdomsting i kirken i Sør Hålogaland. En av programpostene var at ungdommene kunne stille biskopen spørsmål. En av guttene spurte meg om hvordan jeg tenkte meg Gud. Et spørsmål som jeg tror er viktig og ofte tilstede for mange av oss. Hvordan tenker vi oss Gud, hva betyr Gud for hva vi tenker om mennesket eller om naturen vi lever i? Hvem er egentlig Gud?

Til alle tider har mennesker hatt meninger om Gud. Våre bilder og oppfatninger av Gud er likevel alltid meget begrenset. For den dype sannhet om hvem Gud er kan vi mennesker ikke fatte. Gud er alltid mer enn vi forstår, Gud er dypest sett ufattbar. Alt vi sier om Gud er bare fliker av Guds hele vesen, Slik må det jo være. Hvis vi kunne si med sikkerhet hvordan Gud er da ville vi satt oss selv i Guds sted, da skaper vi Gud i vårt bilde. Derfor er det så farlig med alle som er skråsikre på hvordan Gud er og hva Gud vil. Når vi tar Gud til inntekt for våre egne oppfatninger, da kan det føre til maktmisbruk og hovmod. Kirkens gudsforståelse bygger på hva Bibelen sier om Gud. Det gode er at i Bibelen finnes et mangfold bilder av Gud. Gud presenteres som den trygge klippe, som den gode far, som den ammende mor, som den faste borg. Men en av de viktigste presentasjonene av Gud får vi når Gud i samtale med Moses kaller seg selv "Jeg er". Her poengterer det at Gud er den makt, den kraft, den skapervilje som alltid er der, som var der før verden ble til og som vil være der når verden ikke er til lenger.

I teksten som vi har lest fra Johannes evangeliet presenterer Jesus seg på lignende måte som Gud gjør til Moses. Skriveren Johannes presenterer Jesus

slik mange steder i sitt evangelium. "Jeg er, sier Jesus, og så følger bestemmelser som lyset, livets brød, det levende vann, og slik det står på altertavla her i Hattfjelldal kirke: Veien, sannheten og livet. Samme struktur er det i vår tekst i dag: Jesus sier: «Jeg er den gode gjeteren. Den gode gjeteren gir sitt liv for sauene. Jeg er den gode gjeter, jeg kjenner mine og mine kjenner meg.»

Når Jesus sier " Jeg er" går han inn i Guds egen rolle. Teksten viser oss sammenhengen mellom Jesus og Gud. Teksten viser oss at når vi ser Jesus, når vi leser om Jesus, da er det Gud selv som viser seg for oss.

Vi kan ikke se Gud, ikke forstå Gud, men Jesus viser oss hvem Gud er. Dette er kjernen i den kristne tro. Men hvilken Gud er det Jesus viser oss? Hvilken Gud viser Jesus oss når han sier at han er den gode gjeteren som kjenner sine og som gir sitt liv for sauene?

Først litt om det å kjenne sine. Kjenne kan bety se, elske, bry seg om. I en av historiene i Det gamle testamente gir kvinnen Hagar Gud et navn. Hun har opplevd at alle mennesker sviker henne, men Gud griper inn. Da sier Hagar: «Du er en Gud som ser». Det samme ligger i begrepet kjenne som Jesus bruker. Dette gudsbildet forteller om en Gud som ser den enkelte, som kjenner sine skapninger, som kjenner oss mennesker. Dette gudsbilde viser oss at vi tror på en Gud som setter mennesket høyt, og som gir det enkelte menneske verdi og akseptasjon. Det er heller ingen klassifisering i hvilke mennesker Gud ser på på denne måte. Jeg kjenner mine, sier Jesus. I «mine «tror jeg det ligger alle; alle mennesker som Gud har skapt. Hagar som ga Gud det vakre navnet " Du er en Gud som ser" var en utstøtt tjenestekvinne som hadde fått barn med herren sin. Gud ser henne, slik Gud ser ethvert menneske og Gud gir henne verdi, slik Gud gir et hvert menneske verdi.

Hva vi tror om Gud får betydning for hvordan vi ser på hverandre, hvordan vi vurderer våre medmennesker. Når Gud kjenner oss og ser oss betyr det at menneskets kall i verden er å se hverandre, kjenne hverandre, akte hverandre som verdifulle for de vi er. Å tro på en Gud som setter mennesket høyt får betydning for vår begrunnelse for menneskeverd og fellesskap. I selve gudsbilde ligger en forpliktelse til å akte ethvert menneske som verdifullt og unikt. Slik får vår gudsforståelse betydning for vårt syn på hvordan vi møter de som i samfunnets øyne synes mindre verdt, den uproduktive ungdommen som sliter med livet sitt, flyktningen som ikke klarer å innpasse seg slik vi synes han skal være, fosteret som bærer på en sykdom og som det effektive samfunn ikke har plass til, den syke som ikke klarer å bidra i samfunnet og oppfattes som en byrde. Mennesker er ikke bare verdifulle for Gud, vi er verdifulle for hverandre. Ikke pga det vi får til i livet, men fordi vi er Guds skapninger, verdsatt fordi vi er

de mennesker vi er. Dette er et uhyre viktig anliggende for kirken å holde frem i et samfunn som på så mange måter klassifiseres mennesker etter helt andre kriterier. I vår gudsforståelse ligger kirkens samfunnsansvar.

Jesus er ikke bare den gode gjeter som kjenner sine, han sier også at han er den gode gjeter som gir sitt liv for sauene. Dette utsagnet forteller oss også hvilke Gud det er som viser seg gjennom Jesus, det er den ultimate kjærlighets Gud. Å gi sitt liv for å beskytte og gjøre livet godt for andre, det er det sterkeste uttrykk for kjærlighet. Det dypeste vi kan si om Gud utfra Jesu vitnesbyrd er at Gud er kjærlighet. Og ikke en kjærlighet som bare er ord, men en kjærlighet som gjennom Jesu død deler det mørkeste i våre liv, døden, med oss mennesker. At Gud er kjærlighet betyr ikke at vi som tror på denne kjærligheten er garantert et lett og lykkelig liv. Vi lever våre liv i dødens verden, og vi vet at det onde kan ramme oss. Men ved siden av ondskapens og dødens virkelighet løper det en strime av lys og håp gjennom alle tider og til alle mennesker. Dette er kjærlighetens gave fra Gud, den Gud la ned i skaperverket ved tidenes morgen, og som viste seg så tydelig da Jesus ikke bare døde for sine venner men kom ut i livet den første påskedagen. Da seiret kjærligheten. Denne gudsforståelsen er nødvendig ikke bare for den enkelte, men for hele samfunnet, for fellesskapet mennesker imellom. Var det ikke for kjærligheten som er sterkere enn døden var det vanskelig å tro på livets godhet og livets håp.

Dette er fortsatt det viktige budskap vi som kirke er kalt til å leve i og tro på: kjærligheten er sterkere enn døde. Jesus viste oss det. Og dette forplikter oss som kirke til alltid å streve etter kjærlighetens vei, i vårt personlige liv, i vårt arbeidsliv, i samfunnet, i verden. Kjærlighet er det samme som tillit og solidaritet og barmhjertighet og nåde. Gode ord som vi skal bære med oss til våre medmennesker fra troen på Gud.

Hvordan vår gudsforståelse er og hvordan vårt liv i verden er henger sammen, Jesus inviterer oss til å møte den ufattbare Gud gjennom Jesu gjerninger og ord. Gjennom det kalles vi til tjeneste og liv i verden.

Ævfosodhåsvoeobesgfetea